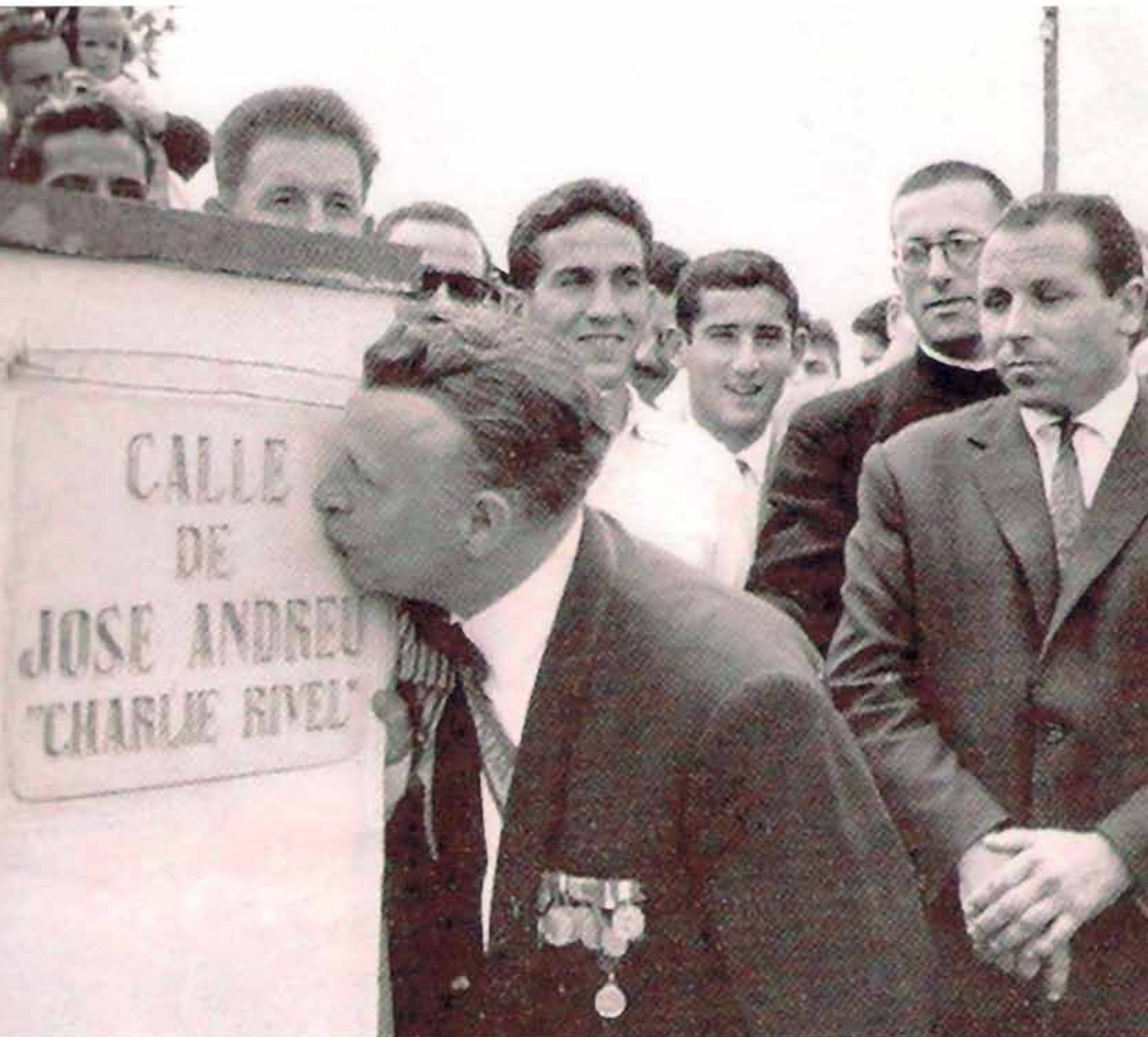

CARRERS DE CUBELLES

Dedicats a cubellencs i personatges vinculats a la vila

Grup d'Estudis Cubellencs *Amics del Castell*

Joan Vidal - Antoni Pineda

PRESENTACIÓ

L'estiu de 1994 va sortir publicat el llibre *Els carrers de Cubelles*. Va ser realitzat per Xavier Brotons, Antoni Pineda i Joan Vidal. Brotons, que aleshores treballava a l'Oficina de Català de Cubelles, va fer la descripció dels noms dels carrers dels sectors més nous, Vidal s'encarregà del nucli històric i del barri de la Creu i de l'Eixample i Pineda aportà el seu generós arxiu fotogràfic. El llibre va tenir una gran difusió al poble puix que es distribuïa conjuntament amb el programa de Festa Major. Cubelles tenia en aquella època uns quatre mil habitants i actualment la xifra es troba al voltant de quinze mil. El municipi ha crescut molt, l'expansió urbanística ha estat considerable i el nombre de vials, òbviament, s'ha incrementat.

El Grup d'Estudis Cubellencs, dins la seva funció divulgativa, ha cregut oportú fer ara una reedició parcial d'aquell treball de 1994, centrant-se exclusivament en els noms de personatges relacionats amb Cubelles. Aleshores se'n comptabilitzaven quinze i eren els següents: Abdon Almirall, Antoni Armengol, Narcís Bardají, Charlie Rivel, Dr. Francesc Estapé, Dr. Remigi Juncà, Melcior Güell, Dr. Darius Huguet, Jaume Marsé, Josep Mestres, Ramon Miquel, mossèn Joan Avinyó, Joan Pedro i Roig, Joan Roig i Piera i Frederic Travé. De tots aquests, el nom més antic correspon a Joan Pedro i Roig, a qui l'Ajuntament acordà dedicar-li el carrer anomenat anteriorment de l'Or l'any 1897. Els noms més recents foren aprovats pel consistori l'any 1986.

Posteriorment, molts dels nous carrers han estat batejats amb noms lligats a Cubelles. Sobretot quan el 2001 quedà enllestida la zona de l'Eixample Nord. Allà es perpetuaren aquestes persones: Víctor Alari, David Albet, Joan Arnau, Llorenç Aviñó, Pau Aviñó, Joan Boscà, mossèn Miquel Cortí, Josep Estalella, mossèn Miquel Estruch, Josep Montaner, Sebastià Puig i Pere Rovirosa. Anteriorment, a finals dels noranta, a l'Eixample Bardají es dedicà un carrer a l'historiador Albert Virella. Més tard, en una nova urbanització, la de les Salines, Teresa Mañé va merèixer ser recordada. A banda d'això, el 1997 es batejà l'únic carrer del nucli antic que no tenia nom oficial en memòria del campaner Joan Borrell.

El títol inicial d'aquest treball havíem pensat que fos *Cubellencs amb carrer dedicat* però això hagués exclòs persones com el Dr. Juncà o Narcís Bardají, que formen part de la història local, així com tres capellans que deixaren forta petjada al seu pas per Cubelles, com foren mossèn Miquel Cortí, mossèn Joan Avinyó i mossèn Miquel Estruch. També, seguint la definició de cubellencs, haguéssim hagut de prescindir de Joan Boscà, senyor del castell de Cubelles en el segle XVI, o de Teresa Mañé, que va néixer a la vila circumstancialment i al cap de poc temps marxà amb la família per no tornar-hi mai més (un cas ben diferent al de Josep Andreu Charlie Rivel, que també hi va néixer per casualitat però que després hi arrelà). D'ací ve que hàgim posat en un mateix sac tant els vilatans d'origen com

els d'adopció (el Dr. Huguet o Víctor Alari, per exemple) i aquelles persones que per un motiu o altre han estat relacionades amb Cubelles. D'aquesta manera s'explica el títol que finalment hem triat.

Aquesta nova sèrie sobre els carrers de la vila està estructurada per sectors –igual com es va fer en l'esmentat llibre– i abans de la síntesi biogràfica de cada persona hi ha una breu descripció de la situació del vial i la data en què es prengué l'acord d'imposar-li el nom en qüestió. Hem prescindit d'explicar elements històrics i curiositats dels carrers ja que aquest aspecte el vam tractar en el llibre de referència i perquè els vials sorgits després encara tenen poca història per narrar.

En definitiva, la finalitat d'aquest treball no és altra que els veïns de Cubelles puguin conèixer millor qui recorden els carrers, de manera que al costat de denominacions habituals en la majoria de poblacions (com ara Francesc Macià, Anselm Clavé o Cristòfol Colom) tothom pugui saber qui eren el Dr. Francesc Estapé, Antoni Armengol o mossèn Miquel Cortí, per posar només tres exemples. I acabem amb unes paraules que va escriure el vilanoví Alfred Castells en el pròleg del llibre *Els carrers de Cubelles*: "Desitgem que la lectura d'aquest treball us refermi el sentiment col·lectiu, siguin quines siguin les arrels, de reconèixer-vos cubellencs i cubellenques".

CARRER D'ABDON ALMIRALL

Comunica la plaça de la Vila amb el carrer del Mig. Per la seva estretor i poca longitud sempre havia estat anomenat popularment carreró i fins i tot oficialment constava com a *callejón*. En un document de compravenda d'una casa constava com a carrer de la Poca Farina. També se l'anomenava carrer del Mig. L'any 1960 fou batejat com a carrer de Campoamor.

Té l'actual nom per acord de Ple del 20 de març de 1986, a proposta d'una comissió delegada per la regidoria de Cultura.

Almirall i Guasch, Abdon

(Cubelles, 2 d'octubre de 1880 – 5 de gener de 1958). Pagès i poeta conegut popularment com Abdon Gavatà. Cursà el Batxillerat als Escolapis de Vilanova i la Geltrú i Magisteri a Barcelona. Exercí de mestre durant poc temps a Castellolí (Anoia) i a un altre poble, però el seu caràcter idealista, independent i bohemí el dugué a portar una vida solitària a la seva vila nadiua, on es dedicà a conrear el seu hort per sobreviure. Va publicar articles d'opinió a *Democràcia*, setmanari republicà federal editat a Vilanova a les primeres dècades del segle XX. Feia cuplets per a les caramelles i escrivia poesies que foren publicades en els programes de Festa Major dels anys quaranta i cinquanta. Durant la Gran Guerra fou un dels voluntaris catalans que anaren a combatre al costat de l'Entesa però desertà arran de rebre una repulsa quan intentava atendre un soldat alemany ferit. El seu nom apareix a les llistes del Dr. Solé Pla, aleshores president del Comitè de Germanor dels Voluntaris Catalans i també en el llibre *Els voluntaris catalans a la Gran Guerra (1914-1918)*, de David Martínez i Fiol. El 1971, en un reportatge del diari *Tele-exprés*, se'l qualificava com "el precursor de los hippies". Amb motiu del 125è aniversari del seu naixement, el GEC Amics del Castell li va retre un homenatge col·locant

NUCLI ANTIC

L'Antonet, al jardí del seu cafè, als anys cinquanta

una placa amb una poesia seva al costat de la font del carrer Major.

CARRER D'ANTONI ARMENGOL

Uneix el carrer de Colom amb el d'Àngel Guimerà.

Mai no havia tingut nom oficial fins que el Ple municipal del 20 de març

de 1986 el batejà amb el nom actual, a proposta d'una comissió delegada per la regidoria de Cultura.

Armengol i Travé, Antoni

(Cubelles, 29 de juliol de 1899 – 20 de juny de 1979). Cafeter. Era propietari del local on estava ubicat el

El carrer d'Antoni Armengol, en l'actualitat.

Círcol Cubellenc, el Cafè Armengol. Fou l'autèntica ànima d'aquesta societat durant els anys vint i trenta i vocal de la junta el 1923 i el 1924. Era un dels actors de la secció de teatre de l'entitat. L'any 1926 va ser un dels que impulsaren el Grup Cultural Cubellenc. D'altra banda, va ser l'iniciador del cinema a Cubelles, al teatre del Círcol Cubellenc, l'any 1929. Va ser regidor de l'Ajuntament en el període de la Guerra Civil. Nomenat el 16 d'octubre de 1936 en representació de l'Esquerra Republicana de Catalunya, va responsabilitzar-se de la cartera d'Ensenyament. Després de la guerra el cafè fou clausurat durant un temps, el Círcol Cubellenc fou dissolt pel règim franquista i ell va ser detingut i empresonat durant uns mesos fins que va ser absolt després de passar per un consell de guerra. Se'l coneixia popularment com a Antonet i era un home culte, amb una fina ironia, dotat d'un gran

sentit d'humor. Regentà el cafè fins a la seva jubilació, l'any 1970. Aleshores fou objecte d'un càlid homenatge a l'Hotel Principat.

PASSEIG DE NARCÍS BARDAJÍ

És el principal eix transversal del municipi. Va de l'església fins a l'estació i en el seu moment tingué un paper fonamental en l'expansió del poble cap a la zona de migdia. L'aprovació de la seva construcció tingué lloc el 5 de juliol de 1929 però les obres no s'iniciaren i quedaren enllestides fins al 1932. El primer tram, entre l'església i l'actual carrer d'Àngel Guimerà, s'havia obert el 1906, quan la parròquia va cedir a l'Ajuntament el terreny on havia estat el cementiri. Per aquesta raó el vial fou batejat amb el nom de carrer del Rector Guinovart, el mossèn que hi havia aleshores. El 13 d'abril de 1932 el passeig fou batejat amb el nom de Pi i Margall i després de la guerra passà a tenir el nom actual.

Bardají i Torrabadella, Narcís

(Barcelona, 1882 - Cubelles, 29 de juliol de 1936). Conegut popularment com Ciset, era el principal propietari de rústica de Cubelles, on s'hi instal·là als anys vint. Havia fet fortuna amb el negoci del cotó, aprofitant la conjuntura favorable que va significar per al sector la Gran Guerra. La seva afeció a la caça el portà a conèixer Cubelles. Primer va adquirir la masia de Puigdetiula i seguidament la finca del Molí de la Palma, on fixà la seva residència. Fou alcalde del poble entre el 27 de febrer de 1930 i el 25 de maig de 1933. Durant el seu mandat es construï el passeig de l'estació (el que ara porta el seu nom), del qual en fou el principal promotor. A finals de 1933 va fundar el Centre Català de Cubelles, adscrit a la Lliga Catalana. Es presentà a les eleccions municipals del gener de 1934 encapçalant la Candidatura Administrativa, en representació de la Lliga. Els comicis foren guanyats per ERC i ell va ser regidor entre l'1 de febrer de

1934 fins al 27 de juliol de 1936, dos dies abans de morir assassinat per un grup dels anomenats incontrolats, a començament de la Guerra Civil.

Narcís Bardají

CARRER DEL CAMPANER JOAN BORRELL

Carreró sense sortida que surt de la part inicial del carrer del Mig en direcció a migjorn.

El passeig de Narcís Bardají, als anys vuitanta

No havia tingut cap nom oficial fins que el 22 d'agost de 1996 la comissió de govern de l'Ajuntament, a proposta popular, el batejà amb l'actual denominació. Antigament se'l coneixia simplement com a corraló i més tard com a corraló de ca l'Angelet o corraló de cal Xic.

Borrell i Granell, Joan

(Cubelles, 4 de febrer de 1915 – 20 d'abril de 1992). Pagès i campaner. Els sons que treia de la Maria, l'Assumpta i la Gertrudis, el nom de les tres campanes, acompanyà els cubellencs en els moments més

feliços i també en els més amargs durant 57 anys. Fou campaner del poble des de 1934 fins a 1991, any en què les campanes foren automatitzades. En l'àmbit associatiu, el 1936 fou vocal de la junta del Círcol Cubellenc i als anys trenta formà part de la colla de cantaires del Cor l'Espiga. El 20 d'abril de 1997 fou objecte d'un homenatge pòstum.

CARRER DEL DOCTOR ESTAPÉ

Comunica el carrer d'Àngel Guimerà amb l'avinguda de Catalunya. Només té entrada i sortida a la

Ramon Gómez, un dels que impulsaren la dedicatòria, descobrint la placa del carrer a nom de Joan Borrell

circulació des de la carretera. Des del carrer d'Àngel Guimerà s'hi accedeix per unes escales que els vilatans van motejar irònicament com *el metro*.

El carrer fou inaugurat el 7 d'octubre de 1951 després que el Ple municipal del 16 de juliol del mateix any acordés dedicar-lo al Dr. Estapé.

Estapé i Pañellas, Francesc

(Cubelles, 12 d'abril de 1883 – 25 de juliol de 1959). Metge. Estudià a l'escola local i cursà el Batxillerat als Escolapis de Vilanova i la Geltrú. L'any 1899 ingressà a la Universitat de Barcelona per fer la carrera de Medicina i el 1907 obtingué de manera brillant el

Francesc Estapé durant l'homenatge de què fou objecte.

títol de metge. Tot seguit entrà com a metge auxiliar a l'Hospital de la Santa Creu, on desenvolupà una dilatada i meritòria tasca. El 1912 fou nomenat metge intern i el 1922 passà a ser metge ajudant en la consulta del Dr. Rossend Coll, de la qual se'n faria càrrec de la direcció, de forma provisional, durant dos anys. S'especialitzà en Cardiologia i el 1917 adquirí el grau de Doctor en Medicina amb

nota d'excel·lent. El 1929 assolí la categoria de metge numerari per concurs entre metges ajudants de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau. Quedà adscrit, inicialment, a la tercera clínica mèdica del Pavelló de Sant Carles i Santa Francesca, destinada a Medicina General, i esdevingué fundador i director del Servei de Cardiologia. El 10 de març de 1950 fou nomenat president del Cos Facultatiu, càrrec que, com l'anterior, ocupà fins que el 18 d'abril de 1953 es jubilà. Aleshores fou nomenat Metge Honorari de l'Hospital en agraïment als serveis prestats.

Va participar en molts congressos, entre ells el I Congrés Mundial de Cardiologia a París (1950) i el I Consell Europeu de Cardiologia a Londres (1952), on presentà sengles comunicacions. Tingué un paper destacat en diverses edicions del Congrés de Metges de Llengua Catalana que tingué lloc abans de la Guerra Civil. Va ser secretari del setè congrés, celebrat a Palma de Mallorca el 1932, i ponent en els congressos corresponents a 1917, 1931, 1932 i 1933. Va publicar treballs tant a la premsa com a revistes especialitzades, entre les quals *Anales del Hospital de la Santa Cruz y San Pablo*, publicació editada pel propi Hospital i dirigida pel Dr. Estapé l'any 1933, una època en què el nom i el contingut de la revista eren en català. A part de la tasca que duia a terme a l'Hospital de Sant Pau va establir una consulta privada a la Rambla de Catalunya, on eren molts els cubellencs que s'hi visitaven.

Va ser membre, l'any 1945, de la Sociedad Española de Cardiología, de la Societat Europea de Cardiologia, el 1948, i de la Societat Catalana de Cardiologia i Angiologia. Fou president d'aquesta darrera entitat des de la seva fundació, l'any 1949, fins al 1956, quan ja feia tres anys que s'havia jubilat i vivia, habitualment, a la seva casa de Cubelles junt amb la seva esposa. El 7 d'octubre de 1951 fou objecte

d'un magne homenatge en què s'inaugurà el carrer que porta el seu nom. El 27 de juliol del mateix any havia estat nomenat fill predilecte de Cubelles. En morir llegà al poble diverses propietats i una col·lecció de pintures a través de la Fundació Estapé.

CARRER DEL DOCTOR JUNCÀ

Enllaça el castell amb el carrer Major. Va ser batejat amb el nom de carrer del Castell l'any 1897. El gener de 1939 passà a tenir el nom actual.

Juncà i Calvet, Remigi

(Barcelona, 1 de setembre de 1883 – Vilanova i la Geltrú, 29 de juliol de 1936). Metge. Exercí a Barcelona, a Xile, on va fer d'alferes de l'Armada xilena, i a Monistrol de Montserrat. Va ser alcalde d'aquesta població, on va mantenir forts enfrontaments amb els sectors conservadors, des de les eleccions de 1922 fins a l'arribada de la Dictadura de Primo de Rivera i la seva actuació es va distingir pel seu tarannà progressista. Va fundar la revista *Ressorgiment*. L'any 1926 passà a ser el metge titular de Cubelles. Aviat s'involucrà en la vida associativa col·laborant tant amb el Círcol Cubellenc com amb L'Aliança. L'any 1930 tingué un paper destacat en l'homenatge a Joan Pedro

El Dr. Remigi Juncà.

Melcior Güell i la seva esposa, Maria Marco, envoltats de l'alcalde Isidre Piñol i de la seva esposa, Carme Pérez, el dia que s'inaugurà la plaça.

i Roig. Amb l'obertura del passeig de Pi i Margall (actualment de Narcís Bardají) el 1932 adquirí un solar on edificà la seva casa, on ara hi ha la farmàcia Montaner. Problemes amb els aconducats de la Cooperativa La Salvadora, vinculada al Círcol Cubellenc, motivaren que s'involucreés plenament amb L'Aliança, on fomentà diverses activitats culturals entre la mainada (teatre, poesia i cant coral). A finals de 1933 formà part, com a vocal, del Centre Català de Cubelles, entitat impulsada per Narcís Bardají i adherida a la Lliga. El juliol de 1934 fou suspès de sou i feina per l'Ajuntament arran d'un incident ocorregut en el terme municipal de Cunit. A partir de llavors, el metge i el consistori mantingueren un litigi que no es resolgué fins després de la guerra, quan la seva vídua aconseguí que l'Ajuntament el rehabilités a títol

pòstum. Va ser assassinat el 29 de juliol de 1936 per una patrulla d'incontrolats, que el metrallaren prop del mas de l'Escarré. Morí a l'hospital de Vilanova i fou enterrat en aquesta població. El seu biògraf, Xavier Pons Guillamon, afirma que d'haver sobreviscut a la guerra hauria tingut problemes amb els franquistes precisament pel seu pensament polític.

PLAÇA DE MELCIOR GÜELL

Espai enjardinat que es troba al xamfrà del carrer Nou i el del Raval del Torrent, just al davant on antigament hi havia el pou del comú.

El nom l'aprovà la comissió de govern de l'Ajuntament el 12 de maig de 1992 i la inauguració oficial tingué lloc el 7 de juny de 1992, en presència de l'homenatjat i de la seva esposa.

Güell i Soler, Melcior

(Cubelles, 25 de setembre de 1906 – 8 de maig de 1996). Pa-gès. Va ser tinent d'alcalde de l'Ajuntament entre el 3 de febrer de 1952 i el 2 de febrer de 1958. També formà part del jutjat de pau i del sometent, així com de la Societat L'Aliança i de la Cooperativa L'Aliança. Li fou dedicada la plaça perquè col·laborà positivament en la construcció de la plaça del Mercat i en l'ampliació del carrer del Raval del Torrent, on era propietari de bona part dels terrenys.

PASSATGE DE RAMON MIQUEL I VINADÉ

Carreró sense sortida que surt des de la carretera en direcció nord. S'obrí als anys vuitanta en un terreny en què els seus propietaris estaven

interessats a comunicar-lo amb la carretera.

Uns dels propietaris, la família de Ramon Miquel Vinadé, demanà a l'Ajuntament batejà el vial amb el nom d'aquesta persona.

Miquel i Vinadé, Ramon

(Sarral, Conca de Barberà, 1895 o 1896 – Cubelles, 15 de març de 1992). Ferrer. Durant molts anys exercí la seva activitat professional a la plaça de la Font, continuant la tasca del seu sogre, Joan Robert. És per això que, adoptant el cognom d'aquest, se'l coneixia popularment com a Ramon Robert. Ell va construir la barana de les escales d'accés a la plaça del castell, la del balcó de L'Aliança i de la roda amb campanetes que hi ha a l'església. Va ser regidor de l'Ajuntament des del 3 de febrer de 1952 fins al 8 de juny de 1956, data en què cessà voluntàriament. Estigué molt vinculat a la Societat L'Aliança.

Ramon Miquel en plena tasca de ferrar el cavall de Jaume Fonoll, a la seva ferreria de la plaça de la Font.

CARRER DE JOAN PEDRO I ROIG

És la continuació del carrer del Mig i un petit tram del carrer de la Pau fins a desembocar en una placeta on també conflueixen el carrer Major i el de Víctor Balaguer.

L'any 1855 fou batejat amb el nom de carrer de l'Or i el 1897 passà a rebre l'actual denominació.

Pedro i Roig, Joan

(Cubelles, 14 d'abril de 1830 – alta mar, 1890). Comerciant. De ben jove es traslladà a Cuba en busca de fortuna, cosa que aconseguí en casar-se amb Conxa Baró, filla d'un indià de Canet de Mar, Josep Baró i Blanxart, un dels principals comerciants de canya de sucre de l'illa caribenya. No va perdre, però, contacte amb la seva vila nadiua i en els seus freqüents viatges a Cubelles va fer importantíssimes aportacions a la població: va fer possible l'arribada d'aigua potable a la vila (1882), la construcció de les dues fonts públiques i l'enllumenat dels carrers. També acostumava a ajudar les famílies pobres, per la qual cosa va ser molt apreciat pels cubellencs. Va morir durant una de les seves freqüents travessies

Placa commemorativa a la casa on va néixer l'indiàno.

en enfonsar-se el vaixell en què viatjava. L'any 1930, amb motiu del centenari del seu naixement, el poble li va retre un merescut homenatge pòstum.

CARRER DE JOAN ROIG I PIERA

Va des del passeig de Bardají fins al carrer de Víctor Balaguer. Antigament hi passava el camí ral de Barcelona a Tarragona. Pel fet que es trobava dins l'anomenat clos del castell, no tingué configuració de carrer fins que el 1960 s'hi edificaren les noves escoles (on actualment hi ha el Centre Social). L'indret era conegut popularment com a Sota muralla.

Fou batejat amb l'actual nom en el Ple del 20 de novembre de 1984, quan l'Ajuntament es féu ressò d'una petició popular. Anteriorment havia tingut els noms d'Ezequiel Ordóñez, Àngel Guimerà i Víctor Balaguer.

Roig i Piera, Joan

(Sant Pere de Ribes, Garraf, 19 de juliol de 1902 – Cubelles, 5 de març de 1996). Pagès. Cursà el Batxillerat a Vilafranca i començà a estudiar farmàcia a Barcelona, carrera que, amb el servei militar per entremig, continuà a Tarragona, on treballà en una farmàcia. Fou un dels membres fundadors de l'Associació de Dependents Auxiliars de Farmàcia i també de Palestra, l'entitat catalanista dirigida per personatges com Pompeu Fabra i Josep M. Batista i Roca. Al principi de la Guerra Civil, el seu pare fou assassinat per elements incontrolats de la FAI, l'any 1938 lluità al front i més tard anà a parar al camp de concentració d'Argelers (Rosselló). Després de la contesa bèl·lica treballà a la casa pairal i l'any 1947 es traslladà amb la seva família a Cubelles per anar viure al Molí de la Palma, on durant vint anys treballà com a parcer. Era conegut com a Joan del Molí i per la seva formació

Joan Roig i Jordi Albet, tinent d'alcalde, descobrint la placa del carrer, el 2 de desembre de 1984.

intel·lectual, malgrat no haver acabat la carrera, fou requerit per ocupar diversos càrrecs. L'any 1949 fou nomenat president de la Hermandad de Labradores, després fou, durant 30 anys, secretari de la Mutualitat Agrària i del 6 de febrer de 1955 al 3 de febrer de 1961 va ser regidor de l'Ajuntament en representació del terç sindical. També va prestar el seu servei com a secretari accidental entre el novembre de 1962 i el setembre de 1965. I des del 24 de febrer de 1966 fins al 24 d'abril de 1989 realitzà una notable tasca com a jutge de pau de la vila.

A partir de 1955 començà a publicar articles d'un gran valor testimonial en el programes de Festa Major, esdevenint l'autèntic cronista de Cubelles. Als anys setanta es convertí en un dels principals opositors a la construcció de la central tèrmica i el 2 de desembre de 1984 fou objecte d'un homenatge popular, amb la dedicatòria d'un carrer i la publicació del llibre *Flors i punxes*, un recull dels escrits que havia fet fins llavors, donat que continuà escrivint, bé en programa de Festa Major o bé en *El Full de Cubelles*, fins poc abans de la seva mort, quan tenia 93 anys.

LA CREU, EIXAMPLE I SUD SUMELLA

CARRER DE MOSSÈN JOAN AVINYÓ

Va des del tram nou del carrer de Sant Antoni fins al carrer de Sumella.

El nom es va aprovar en el Ple municipal del 16 de febrer de 1990.

Avinyó i Andreu, Joan

(Barcelona, 21 de juny de 1871 – Vilassar de Mar, Maresme, 25 de gener de 1939). Prevere. Al costat de la seva vocació sacerdotal va destacar com a historiador de Ramon Llull i del lul·lisme. Esdevingué un autèntic erudit d'aquest sistema filosòfic, com ho proven les diverses obres que publicà. Soci de la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona, també va ser autor de nombroses traduccions al català de catàlegs de documents, reimpressions d'obres, etc. Destacà, així mateix, en el terreny de la investigació local en alguns dels pobles on exercí de capellà. En aquest aspecte, publicà el seu primer llibre sobre Cabrera de Piera (Anoia). Fou titular de la parròquia de Santa Maria de Cubelles entre el 20 de juny de 1916 i el 4 de febrer de 1924. El 16 de juny de 1919 va començar a publicar, al *Diario de Villanueva y Geltrú*, la

Història de Cubelles, que aparegué periòdicament per capítols i quedà completada l'any 1920. L'obra fou reeditada en fascicles per mossèn Jordi Fort a *La Veu de Santa Maria* (1959-60) i publicada el 1973 per l'Ajuntament en un llibre del qual el 1993 se'n va fer una segona edició. Avinyó també va ordenar l'arxiu parroquial, va deixar escrit en el Llibre de Confirmacions el Rectorologi de la Parròquia de Santa Maria i redactà una interessant consuetat en què expressà el seu ideari polític, d'un catalanisme molt arrelat. Així mateix, va impulsar una coral infantil que cantava caramelles i que estava dirigida per la seva majordoma Pilar. El 1924 deixà Cubelles per motius de salut i traslladà la seva residència a Vilassar de Mar. La Biblioteca Municipal de Cubelles porta el seu nom per acord de Ple del 18 de març de 1993.

PLAÇA DE JAUME MARSÉ

Enllaça el carrer de Sant Antoni amb el passeig de Vilanova. El nom fou designat als anys seixanta, quan es començà a urbanitzar la zona.

Marsé i Soler, Jaume

(Cunit, 1912 – Cubelles, 28 de novembre de 1933). Fill gran de Josep Marsé Mestres, propietari de mas d'en Pedro, va morir a causa d'un tret que li disparà Joan Alba Just, parcer de la finca. Una discussió entre els Marsé i el rabassaire a causa de la problemàtica del camp existent en aquella època desembocà en el dramàtic fet. Tot i trobar-se la masia dins el terme de Cubelles, la premsa tractà el tema parlant dels "successos de Cunit", ja que Josep Marsé era conegut com el *paleta de Cunit* i també Joan Alba era d'aquesta població.

CARRER DE JOSEP MESTRES

Va des del carrer de Sebastià Puig fins al carrer dels Castellers.

PLAÇA DE JOSEP MESTRES

Espai enjardinat que es troba a l'encreuament del carrer dels Cas-

tellers i el de Josep Mestres. Va ser inaugurada durant la Festa Major de 1982.

Mestres i Aviñó, Josep

(Cubelles, 19 d'abril de 1882 - Vilanova i la Geltrú, 19 de juny de 1959). Un dels personatges destacats del segle XX a Cubelles. Fou un dels fundadors i director del Cor l'Espiga, entitat de la qual en va ser l'autèntica ànima durant prop de quaranta anys, en dues etapes separades per la guerra i la postguerra. Va integrar la junta de l'agrupació coral l'any 1925, fent les funcions de secretari. També dirigí, abans i després de la guerra, la coral de Lletger (Baix Penedès). Va musicar diversos temes per al Cor l'Espiga. Era conegut amb el sobrenom de Mestre Torrents per la seva tasca al davant del Cor l'Espiga i perquè els seus pares havien estat masovers de la masia de can Torrents, de Cunit.

En l'àmbit polític fou elegit alcalde de Cubelles en les eleccions municipals del 14 de gener de 1934, com a membre de l'Esquerra Republicana de Catalunya. Fou obligat a deixar el càrrec el novembre de 1935 com a conseqüència dels Fets d'Octubre de l'any anterior. A principi de 1936, arran de la victòria del Front d'Esquerres a les eleccions generals, es van restituir en el seu càrrec als regidors afectats per l'anterior disposició, però ell va renunciar a tornar a ser alcalde atès que aleshores havia traslladat la seva residència a Vilanova, on treballava a la Pirelli. Abans d'entrar a la fàbrica vilanovina havia fet de pagès, tasca que complementava amb una barberia que va instal·lar a casa seva, al carrer Major. També fou regidor de l'Ajuntament entre l'1 de gener de 1910 i l'1 de gener de 1914 i entre el 27 de març de 1924 i el 27 de febrer de 1930. Vinculat al Círcol Cubellenc, fou president d'aquesta entitat (1917, 1928 i 1929), vicepresident (1916) i vocal (1907). El local social d'ERC a Cubelles porta actualment el seu nom. L'Ajuntament li va oferir un homenatge pòstum el 7 de maig de 1983.

Mossèn Joan Aviñó, al terrat de la rectoria de Cubelles.

Josep Mestres dirigint el Cor l'Espiga a can Travé en la cantada de caramelles de 1930.

EIXAMPLE NORD

Els noms d'aquests carrers foren aprovats en el Ple municipal del 19 de febrer de 2001. La proposta partí d'una comissió formada per representants del consistori i de la junta del GEC Amics del Castell, a més de tres cubellencs veterans: Josep Albet Carbonell, Lluís Aviñó Socias i Salvador Poch Güell. La inauguració oficial dels vials d'aquesta zona tingué lloc el 29 de juliol de 2001.

CARRER DE VÍCTOR ALARI

Enllaça la rambla Pau Casals amb la plaça d'Ovidi Montllor.

Alari i Pons, Víctor

(Calafell, 11 de setembre de 1955 – Cubelles, 12 de maig de 1996). Mestre i escriptor. A la seva vila nadiua va fer una gran contribució en el moviment cultural, tasca que també realitzà a Cubelles quan a partir de 1978 hi fixà la seva residència. Mestre de català a l'escola Charlie Rivel, va col·laborar en la creació de Ràdio Cubelles així com en *El Full de Cubelles*. Quan aquesta publicació passà a ser revista hi continuà col·laborant regularment amb valuosos articles d'opinió. Va destacar en el terreny literari, on fou guardo-

nat amb diversos i importants premis, sobretot de poesia, que haurien augmentat si una cruel malaltia no hagués acabat prematurament amb la seva vida. També conreà, amb notable encert, el dibuix i la pintura, posant la seva passió per la cultura al servei del poble de Cubelles. Va ser nomenat fill adoptiu de la vila a títol pòstum.

PLAÇA DE DAVID ALBET

Està situada entre els carrers de Josep Montaner i de Josep Estalella, a tocar de la rambla de Pau Casals.

Albet i Mestres, David

(Cubelles, 26 de desembre de 1921 – 26 d'abril de 1985). Algutzir. Va exercir una notable dedicació al

poble, com a algutzir del municipi, durant un dilatat període. Va ser el darrer dels pregoners que recorrien els carrers de la vila donant avisos i informacions municipals de viva veu, després de fer-se anunciar amb una corneta. Estava casat amb Rosario Cibiach Pedro, traspassada aquest 2012 i persona molt vinculada a la parròquia de Santa Maria durant molts anys.

La plaça de David Albet, en l'actualitat

CARRER DE JOAN ARNAU I ROBERT

Va del carrer de Sebastià Puig fins a la rambla de Pau Casals.

Arнау i Robert, Joan

(Cistella, Alt Empordà, 1864 o 1865 – Cubelles, 12 d'abril de 1947). Mestre. Va ser titular de l'escola pública de Cubelles des de finals del segle XIX fins als voltants de 1930. Com a educador va influir en moltes generacions de nens de la vila. Amb la seva perseverança va aconseguir que l'escola fos traslladada, el 1898, a un indret (una casa de la finca de can Travé, al carrer de Sant Antoni) que reunia molts millors condicions

Víctor Alari amb un grup d'alumnes de l'escola Charlie Rivel, l'any 1989

Joan Arnau, amb els seus alumnes, al pati de l'escola contigua a can Travé (mitjan dècada dels vint).

que l'anterior espai (al carrer del Raval) en què estava ubicada. A nivell associatiu fou president del Círcol Cubellenc els anys 1913 i 1914. Va estar també vinculat a la Cooperativa La Salvadora, de la qual fou tresorer des de 1924 a 1933, i a la Germandat de Sant Sebastià, que presidí els anys 1899 i 1900. Estava casat amb Ventura Armengol Castany, pertanyent a la família propietària del local del Círcol Cubellenc. En morir el seu sogre, Antoni Armengol Brunet, el cafè va estar uns anys a nom seu. També va tenir un forn de pa al carrer de Colom.

CARRER DE LLORENÇ AVIÑÓ

Va del carrer de mossèn Miquel Cortí fins a la cruïlla entre la rambla de Pau Casals i el carrer de Víctor Alari.

Aviñó i Socias, Llorenç

(Cubelles, 19 d'abril de 1906 – 3 de març de 1965). Industrial tèxtil. Va ser un dels impulsors del Grup Cultural Cubellenc, secció del Círcol Cubellenc que creà una biblioteca a la segona meitat dels anys vint. Malgrat el seu impediment físic -anava amb cadira de rodes a causa d'una paràlisi- era una persona summament dinàmica, amb evidents inquietuds

Llorenç Aviñó en una imatge de l'any 1959, a Andorra.

per la cultura i la política. Fou un entusiasta seguidor i dinamitzador de les activitats teatrals i de caramelles i era l'encarregat de tocar el piano a l'època del cinema mut. En el camp polític, va ser nomenat tinent d'alcalde de l'Ajuntament, el 16 d'octubre de 1936, en plena Guerra Civil, com a representant del POUM. Durant l'època de la República va treballar d'administratiu a la Generalitat.

Passada la Guerra Civil muntà una fàbrica de guants a l'antic edifici

de la Cooperativa La Salvadora, l'actual Casal de Cultura. En aquest sentit, la seva aportació a l'economia local fou molt destacada en crear un bon nombre de llocs de treball ocupats, majoritàriament, pel jovent, especialment femení. Va morir el 1965 arran d'un accident de tràfic ocorregut en la cruïlla del passeig de Bardají amb la carretera general.

CARRER DE PAU AVIÑÓ I RIERA

Va del carrer de Sebastià Puig fins a la rambla de Pau Casals.

Aviñó i Riera, Pau

(Cubelles, 25 de març de 1882 – 22 d'abril de 1970). Pagès i cafeter. Fou jutge de pau entre 1931 i 1934 i entre 1939 i 1946. L'any 1900 fou un dels fundadors del Cor l'Espiga i el 1918 participà en la fundació de la Cooperativa L'Aliança, de la qual va ser el primer president. Estretament vinculat a la Societat L'Aliança, durant molts anys regentà el cafè d'aquesta societat.

Pau Aviñó, al cafè de L'Aliança.

CARRER DE JOAN BOSCÀ

Va de la plaça d'Ovidi Montllor fins al carrer d'Amadeu Vives.

Boscà i Almogàver, Joan

(Barcelona, entre 1487 i 1492 – Perpinyà, Rosselló, 1542). Poeta. Des de 1514 serví a les ordres de Ferran el Catòlic i de Carles V. Fou l'introduïdor de la mètrica italiana a la Península Ibèrica i posà les bases de la influència d'Ausiàs March en la poesia castellana del segle XVI. Les seves obres, en caste-

llà, foren publicades el 1543, ja mort, juntament amb les del seu gran amic Garcilaso de la Vega. Fou senyor del castell de Cubelles entre 1520 i 1542. La propietat pertanyia a la família Boscà des que el 1459 el rei Joan II els la lliurà com a recompensa pel seu suport. Joan Boscà i Almogàver heretà el castell el 1520 i realitzà les primeres obres de remodelació importants de l'edifici, tant interiors com exteriors, entre 1535 i 1536. Tot i que tenia fixada la seva residència a Barcelona acostumava a fer estades al castell. També va senyorejar la quadra de Gallifa. En els darrers anys de la seva vida el poeta va invertir els seus cognoms i va començar a aparèixer en la documentació com a Joan Almugàver olim (abans) Boscà.

CARRER DE MOSSÈN MIQUEL CORTÍ

Continua en direcció nord el carrer Nou fins a enllaçar amb el vial que, passant per damunt de l'autopista, desemboca al corral d'en Cona.

Cortí, Miquel

(¿, 1685 o 1686 - Cubelles, 11 de març de 1754). Prevere. Va ser rector de la parròquia de Santa Maria de Cubelles durant més de 30 anys, des de novembre de 1716 fins a la seva mort. Durant la seva etapa van finalitzar les obres de l'actual església, enllestida el setembre de 1737. També arranjà la rectoria i fundà diverses causes pies per als vilatans més necessitats. Morí als 68 anys.

CARRER DE JOSEP ESTALELLA I MESTRES

Va del carrer de Sebastià Puig fins a la rambla de Pau Casals.

Estalella i Mestres, Josep

(Cubelles, 25 de març de 1880 - 26 de juliol de 1970). Pagès. Membre fundador del Cor l'Espiga. Fou el primer president d'aquesta entitat (1900-1901) i posteriorment tornà a ser-ho el 1908. També va presidir el Círcol Cubellenc (1910), la Cooperativa La Salvadora (1919-1922) i la

Josep Estalella, en una imatge dels anys seixanta.

Germandat de Sant Sebastià (1929-1930). A l'Ajuntament fou regidor (1914-1916), tinent d'alcalde (1916-1922) i de nou regidor (1924-1930). Se'l coneixia popularment com a Jepet Baró perquè procedia de la masia de cal Baró.

CARRER DE MOSSÈN MIQUEL ESTRUCH

Surt de la plaça d'Ovidi Montllor en direcció nord, fins a confluir amb els carrers d'Isaac Albèniz i d'Amadeu Vives.

Estruch i Piera, Miquel

(Barcelona, 6 de gener de 1910 - Vilanova i la Geltrú, 1 de gener de 2003). Capellà. Va exercir a Llavaneres, Castellar del Vallès –en aquest poble abans i després de la Guerra Civil–, Mataró, el Poble Nou i Canyelles. L'any 1946 va ser destinat a Cubelles: la primera partida a la parròquia de Santa Maria la signà el dia 11 de setembre d'aquell any. Va completar la reconstrucció de l'església iniciada pel seu antecessor, Jaume Rosell, construï l'altar major, inaugurat el 1955, restaurà l'altar del Roser, pintat per Joan Moncada, va fer posar la imatge gran del Sant Crist, obra de l'escultor Càndid Mateo i va crear el Centre Catequístic Parroquial. Dins d'aquesta associació impulsà diverses activitats culturals (teatre, dansa, caramelles...) aglutinant al seu voltant la joventut d'una vila marcada encara pel recent trauma de la Guerra Civil. D'aquesta manera també es guanyà la simpatia dels adults.

Va deixar la parròquia de Santa Maria a mitjan 1957 i seguidament exercí a les parròquies barcelonines de Sant Salvador d'Horta i Santa Eulàlia de Vilapiscina. La seva tasca pastoral va finir a Canyelles, on va estar des de 1987 fins a la seva jubilació. Aleshores va fixar la seva residència als afores de Cubelles fins

Mossèn Miquel Estruch, amb cadira de rodes, el dia que es va inaugurar el carrer que duu el seu nom.

El carrer de Sebastià Puig, actualment.

que, ja en edat molt avançada, es traslladà a Vilanova i la Geltrú. L'any 1982 fou objecte d'un homenatge, celebrat al Poliesportiu de Cubelles, per part dels antics membres del Centre Catequístic.

CARRER DE JOSEP MONTANER I FERRER

Va del carrer de Sebastià Puig fins a la rambla de Pau Casals.

Montaner i Ferrer, Josep

(Cubelles, 6 de juny de 1874 – 16 d'abril de 1964). Pagès. Fou alcalde de la vila en tres etapes. La primera, entre l'1 de gener de 1916 i l'1 d'abril de 1920; la segona, entre l'1 d'abril de 1922 i l'1 d'octubre de 1923, i la tercera, entre el 27 de març de 1924 i el 27 de febrer de 1930. Va ser, així mateix, tinent d'alcalde en els biennis 1911-12 i 1912-13, i regidor en els períodes 1920-21 i 1930-1931. Durant el seu darrer període com a alcalde l'Ajuntament aprovà (5 de juliol de 1929) la construcció del passeig de Narcís Bardají, batejat en el seu moment com a passeig de Pi i Margall. Conegut com a Quico, va presidir el Círcol Cubellenc (1918 i 1919) i la Germandat de Sant Sebastià (1920). També fou vicepresident de la Cooperativa La Salvadora

Josep Montaner, alcalde de la vila en tres etapes.

(1922-1923).

CARRER DE SEBASTIÀ PUIG

Surt del carrer Nou, en direcció nord, fins a desembocar al carrer de Llorenç Aviñó.

Puig i Miró, Sebastià

(Vilanova i la Geltrú, 6 de setembre de 1906 – 15 de gener de 1994). Tècnic químic. Era propietari d'algunes finques rústiques a Cubelles, vila a la qual sempre tingué en molta estima, i l'any 1984 va cedir gratuïtament a l'Ajuntament de Cubelles una superfície de terreny de la seva propietat per a l'ampliació de

l'escola Charlie Rivel. En la seva faceta professional era especialista en ciments i fou director de la fàbrica de ciment Griffi des de 1939 fins a la seva jubilació, el 1971. El 1966 va ser un dels fundadors i primer president del Celler Cooperatiu de Vilanova i la Geltrú.

CARRER DE PERE ROVIROSA

Va de la confluència entre els carrers de mossèn Miquel Cortí i de Llorenç Aviñó fins a la plaça d'Ovidi Montllor.

Rovirosa i Robert, Pere

(Cubelles, 5 d'abril de 1865 – 5 de juliol de 1930). Pagès. Va ocupar el càrrec de jutge de pau entre els anys 1903 i 1917, realitzant una important tasca al servei del poble de Cubelles, cosa que li va valer el reconeixement i l'estima dels seus convilatans. Entre 1897 i 1902 fou regidor de l'Ajuntament, desenvolupant el càrrec de síndic entre l'1 de juliol de 1899 i el 31 de desembre de 1901. Fou un dels fundadors de la Germandat de Sant Sebastià, l'any 1892. El 1904 fou secretari del Círcol Cubellenc i més tard es vinculà a L'Aliança, exercint de tresorer de la cooperativa d'aquesta societat (1921 i 1922).

**PASSEIG DE NARCÍS
BARDAJÍ**

Tram d'aquest vial comprès entre l'avinguda de Catalunya i el carrer d'Ausiàs March que és la continuació del passeig que comença a la part antiga del poble (veure informació en l'apartat del nucli antic).

**CARRER DEL DOCTOR
DARIUS HUGUET**

Va des de l'avinguda de Catalunya fins al carrer de la Millera.

El nom fou acordat en el Ple municipal del 20 de març de 1986, a proposta d'una comissió delegada per la regidoria de Cultura.

Huguet i Fontova, Darius

(Lleida, 28 de juliol de 1903 – Cubelles, 26 de febrer de 1990). Metge. Fill d'un maquinista ferroviari, va fer el Batxillerat a la seva ciutat natal i als 16 anys es traslladà a Barcelona per cursar Medicina. Va continuar la carrera a Saragossa i la va acabar a Salamanca, l'any 1933. Retornà a la Ciutat Comtal per prestar els seus serveis a l'Hospital de Sant Pau. Durant la Guerra Civil fou Tinent Metge del Cos de Seguretat de Catalunya, amb destinació a la Vegueria de Manresa. A principi de 1939 emprengué el camí de l'exili al costat del seu germà Satori, un destacat militant d'Esquerra Republicana que morí en un camp de concentració de la Catalunya Nord. En Darius va anar a parar a Arles de Tec, on posà de manifest les seves qualitats professionals i humanitàries entre els refugiats republicans. Una vegada alliberat del camp de concentració va passar a treballar a una clínica de Besiers, a Occitània, en plena Segona Guerra Mundial. L'any 1942 retornà a l'Estat espanyol i, amb la seva esposa Maria, s'establí a Benavarrí (Baixa Ribagorça), on exercí per lliure. El 27 de gener de 1956 prengué possessió

SECTOR BARDAJÍ

del càrrec de metge titular de Cubelles, aprofitant que la plaça havia quedat vacant.

A Cubelles va deixar una gran empremta i gràcies al seu empeny es construí la clínica rural i casa del metge. L'any 1972, quan es jubilà, l'Ajuntament el nomenà fill adoptiu de Cubelles i li lliurà la insígnia de la vila en el decurs del sopar homenatge que se li va tributar el 19 de febrer d'aquell any, a l'Hotel Principat. Aleshores fixà la seva residència a Vilanova, on obrí una consulta particular. Portat per la seva gran vocació per la Medicina, als 71 anys encara tingué ànims per anar diàriament a Barcelona per treure's el doctorat, cosa que aconseguí amb matrícula d'honor. Era el curs 1973-74. Anys més tard, ja retirat definitivament, retornà a la seva estimada Cubelles. El 1988, amb motiu d'urbanitzar-se l'Eixample Bardají, l'Ajuntament el va distingir un altre cop, dedicant-li un carrer en aquella zona i oferint-li un dinar de germanor, el 8 de desembre d'aquell any, al restaurant del Poliesportiu.

**CARRER DE JOSEP ANDREU
CHARLIE RIVEL**

Va des del passeig de Narcís Bardají fins al carrer d'Arles de Tec, a tocar del torrent de Santa Maria. L'Ajuntament de Cubelles va prendre l'acord de posar aquest nom en el Ple del 10 de juliol de 1963. La placa es va descobrir durant la Festa Major d'aquell any

en un acte que va comptar amb la participació de l'il·lustre pallasso.

Andreu i Lasserre, Josep

(Cubelles, 23 d'abril de 1896 – Sant Pere de Ribes, 26 de juliol de 1983). Pallasso conegut amb el nom de Charlie Rivel. Fill d'una família de saltimbanquis. Els seus pares van arribar a Cubelles per actuar-hi a la plaça de la Vila però van haver d'interrompre la funció perquè la seva mare es posà de part. El nen nasqué a les golfes de cal Segarrès, el cafè de la plaça, després que l'adolescent Teresa Soler Miró convencés els seus pares que deixessin un lloc perquè es produís el felicitós esdeveniment. Va ser batejat uns dies després a Cubelles. La família Andreu-Lasserre no trigà a traslladar-se a França on el petit Josep s'inicià en el món del circ. Durant la Gran Guerra els Andreu tornaren a l'Estat espanyol i el 1915 Josep i els seus germans Polo i René formaren un grup anomenat Andreu Rivals. En aquests anys Charlie Rivel ja era un consumat especialista en acrobàcies, funambulisme i imitacions. Destaquen les caracteritzacions que feia de Charlot. Després d'actuar durant un temps amb el nom de Charlot Rivel adoptà el nom de Charlie Rivel amb el qual es convertiria en el millor pallasso del món (a finals de 1935 es separà dels altres germans desfent-se el trio Andreu Rivals). Amb una imatge basada en una samarreta llarga i vermella, unes sabates grans, una perruca, un nas postís, una cadira i una guitarra,

El Dr. Huguet, amb la seva esposa, Maria Pérez, en l'homenatge que se li va retre l'any 1972, a l'Hotel Principat.

Rivel rebé nombrosíssims homenatges i premis, entre ells el Clown d'Or en el primer Festival Internacional de Circ de Montecarlo (1974). És un dels tretze personatges que Antoni Ribas escollí per al documental *Catalans universals*. El 20 de maig de 1983, ingressat a l'hospital Sant Camil de Sant Pere de Ribes, rebé la Creu de Sant Jordi de mans del conseller Miquel Coll i Alentorn. Des de 1984 a Cornellà (Baix Llobregat) es celebra amb caràcter bianual un festival de pallasos que porta el seu nom.

Pel que fa a la seva relació amb Cubelles, el setembre de 1954, quan actuava al Circ Price, a Barcelona, hi realitzà la primera visita i fou objecte d'una calorosa rebuda. El 7 de desembre de 1962 tornà a Cubelles aprofitant que es trobava a Barcelona, on TVE li dedicà un programa de la sèrie *Ésta es su vida*. Durant la Festa Major de 1963 va fer una paròdia de l'arribada dels seus pares a Cubelles i fou objecte d'un homenatge: l'Ajuntament li dedicà

un carrer i el nomenà fill predilecte. Va ser aleshores que es comprà una casa a Cubelles per fixar-hi la seva residència. L'any 1967 rodà al poble la pel·lícula *El aprendiz de clown*, de Manuel Esteba. El 15 d'octubre de 1976 l'Ajuntament li lliurà la medalla d'or del poble; des de 1978 un col·legi públic porta el seu nom; el 1980 s'inaugurà un monument en el seu honor a la zona marítima; el 1987 se li dedicà un gegantó; l'any 1990 s'inaugurà l'exposició permanent Charlie Rivel Hall, actualment situada al castell, i el 1996 se celebrà el centenari del seu naixement. A Cubelles hi continua vivint la seva filla Paulina Schumann, que fou la millor amazona del món.

CARRER DE FREDERIC TRAVÉ

Va des de l'avinguda de Catalunya fins al carrer de la Verge de Montserrat. Anteriorment rebia el nom de carrer de la Diputació.

El nom actual fou acordat en el Ple municipal del 20 de març de

1986, a proposta d'una comissió delegada per la regidoria de Cultura.

Travé i Alfonso, Frederic

(Barcelona, 7 de maig de 1918 – Cubelles, 9 d'octubre de 1982). Enginyer. Nasqué a l'edifici del Liceu, on els seus avis havien estat propietaris del cafè. La seva família tenia finques a Cubelles i el seu pare, Frederic Travé Escardó, fou un destacat polític monàrquic. Treballà a la companyia IBM, de la qual en fou president a Catalunya, i compaginà la seva activitat professional amb la seva passió per la cultura i l'art. Transformà la seva casa de Cubelles en un autèntic museu neoclàssic: biblioteca de mitologia clàssica, gabinet de ciències naturals i jardí botànic decorat, igual com altres estances, amb escultures i obres d'art de tema mitològic. El 1973 entrà a formar part de l'Associació de Bibliòfils de Catalunya, de la qual esdevingué president el 1980. També presidí la Secció Catalana d'Ornitologia. A principi de l'actual segle la Biblioteca de Catalunya adquirí el seu fons bibliogràfic.

CARRER D'ALBERT VIRELLA

Va del carrer de la Verge de Montserrat al carrer de la Millera. El nom fou aprovat a final dels anys noranta.

Virella i Bloda, Albert

(Vilanova i la Geltrú, 21 de novembre de 1915 - 22 de gener de 2000). Historiador i industrial. Va fer la carrera d'enginyeria tècnica a Vilanova i a Terrassa. Als anys trenta col·laborà al setmanari republicà *Democràcia*, durant la guerra fou tinent d'artilleria en l'exèrcit de la República i en acabar fou detingut i enviat a un camp de concentració fins al 1942. Entre 1949 i 1971 residí a Portugal dirigint una fàbrica de ciment en retornar es féu càrrec de la direcció de l'empresa Griffi. El seu primer llibre

Frederic Travé, a la dreta de la imatge, amb el pintor Joan Miró, al centre (dècada dels seixanta).

(1949) duia per títol *Vilanova i la Geltrú. Imatges de la ciutat i de la comarca* i va ser el primer aparegut en llengua catalana a la capital del Garraf després de la Guerra Civil. La publicació dedicava unes interessants pàgines a Cubelles. Després compaginà la seva activitat professional amb la d'investigació de la història local i comarcal, publicant un gran nombre de treballs. Catalanista de pedra picada, l'any 1977 fou un dels fundadors de l'Institut d'Estudis Penedesencs, el 1995 rebé la Creu de Sant Jordi per part de la Generalitat i la Medalla de la Ciutat concedida per l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú. Pel que fa a la seva relació amb Cubelles, l'any 1988 formà part del jurat del primer Premi Vila de Cubelles d'Investigació Local i el 1989 guanyà el certamen amb l'obra *El terme de Cubelles a través del temps*, editada l'any següent per l'Ajuntament. Als anys vuitanta i noranta publicà treballs de contingut històric als programes de Festa Major. El gener de 1998 rebé el Diploma de Reconeixement de la Vila de Cubelles, en la seva primera edició, per la seva contribució al coneixement de la història del poble.

RESIDENCIAL LES SALINES

CARRER DE TERESA MAÑÉ

Va de l'avinguda Onze de Setembre fins al carrer de Rafael Casanova. El nom fou acordat en el Ple del 17 de febrer de 2003 a proposta del GEC Amics del Castell.

Mañé i Miravent, Teresa

(Cubelles, 30 de novembre de 1865 – Perpinyà, Rosselló, 5 de febrer de 1939). Pedagoga llibertària coneguda com Soledat Gustavo. Fins fa pocs anys no es descobrí que havia nascut a Cubelles (a les seves biografies sempre constava Vilanova i la Geltrú com a lloc seu de naixement). Els seus pares, pagesos, eren de Bellvei, treballaren durant poc temps a Cubelles i després es traslladaren a Vilanova i la Geltrú, on regentaren la Fonda Jardí. Ella estudià Magisteri a Barcelona i l'any 1887 fundà la primera escola laica de Vilanova i la Geltrú. El 1889 guanyà un premi en el Concurs Socialista de Barcelona amb el seu treball *El amor libre*. En aquella època conegué el també anarquista Joan Montseny, anomenat Federico Urales, amb qui es casà l'any 1891. Anaren a viure a Reus i allà

fundaren una escola laica mixta, on feien classes de dia i de nit per tal que els treballadors hi poguessin assistir. Joan Montseny fou detingut arran del Procés de Montjuïc (1896) i desterrat a Londres. El matrimoni aconseguí instal·lar-se poc després a Madrid, on fundaren *La Revista Blanca* (1898), publicació àcrata de gran difusió en la qual hi col·laboraren intel·lectuals de la talla d'Unamuno, Pío Baroja o Azorín. La parella realitzà una intensa tasca divulgadora del pensament anarquista i l'any 1901 la Teresa realitzà una gira per Andalusia defensant els anarquistes detinguts en l'anomenat *proceso de Jerez*. L'any 1905 nasqué la seva filla Frederica Montseny, qui esdevindria una gran figura de l'anarquisme i que durant la Guerra Civil fou ministra. El 1906 el matrimoni tingué una destacada actuació en defensa de Francesc Ferrer i Guàrdia. El 1912 retornaren a Catalunya i es dedicaren a conrear el teatre i la literatura. A Barcelona reeditaren *La Revista Blanca* (1923-1936). Arran de la desfeta republicana en la Guerra Civil, la família s'exilià a Perpinyà on la Teresa no trigà a morir. Teresa Mañé també té un carrer dedicat a Barcelona i un altre a Vilanova i la Geltrú. A la capital del Garraf, a més, l'escola d'adults porta el seu nom.

BIBLIOGRAFIA

- BROTONS**, Xavier; **PINEDA**, Antoni; **VIDAL**, Joan: *Els carrers de Cubelles*. Ajuntament de Cubelles, 1994.
- CAPDET**, Neus; **DALPÍ**, Joan: *Els noms de nous carrers*. Dins de l'Anuari 2001 del Grup d'Estudis Cubellencs Amics del Castell.
- MARTÍNEZ**, Xavier; **VIDAL**, Joan: *Els anys de la postguerra i l'auge turístic a Cubelles (1939 - 1970). De la repressió a l'especulació*. Ajuntament de Cubelles, 2009.
- PINEDA**, Antoni: *Jutges de Pau de Cubelles: Una història de servei*. Dins de l'Anuari 2002 del GEC Amics del Castell.
- PINEDA**, Antoni; **MARTÍNEZ**, Xavier: *El comerç i els oficis a Cubelles*. Dins de l'Anuari 2004 del GEC Amics del Castell.
- VIDAL i URPI**, Joan: *El Círcol Cubellenc (1890-1939). Mig segle d'història a través de la seva entitat pionera*. Ajuntament de Cubelles, 2006.
- VIDAL i URPI**, Joan: *El Dr. Francesc Estapé (1883-1959). Petita biografia de l'eminent cardiòleg cubellenc*. Dins l'Anuari 2006 del GEC Amics del Castell.

EL FULL DE CUBELLES

ARXIU FOTOGRÀFIC D'ANTONI PINEDA

PORTADA

La foto de la portada correspon a la inauguració del carrer de Josep Andreu Charlie Rivel, el 15 d'agost de 1963. Darrere del gran pallasso veiem, entre d'altres, l'alguzmir, David Albet, i mossèn Jordi Fort.

AGRAÏMENTS

Lolo Garcia, Núria Jané i Xavier Martínez

AGOST 2012

Amics del Castell